

מסמך רקע בנושא:
העיסוק בזנות – סקירה השוואתית

מוגש לכה"כ רשף חן

כתיבה: דפנה סחייק, עובדת מחקר ומידע

אישור: עו"ד דן להב, ראש תחום ממשל

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

א' באב תשס"ד

19 ביולי 2004

תוכן העניינים

1	הטיפול בזנות
1	1. דפוסי מדיניות: ההתייחסות הממסדית לזנות
1	1.1. השיטה האוסרנית (קרימינליזציה)
2	1.2. השיטה הרגולטורית (מיסוד)
2	1.3. אי-הפללה מוחלטת (דה-קרימינליזציה)
3	2. מדינות בעולם – סקירה משווה
3	2.1. קנדה
3	2.2. דנמרק
4	2.3. הולנד
5	2.4. צרפת
5	2.5. בלגיה
5	2.6. אוסטריה
5	2.7. ניו-זילנד
6	2.8. בריטניה
6	2.9. פינלנד
6	2.10. שבדיה
7	2.11. מקדוניה וקוסובו
7	2.12. ארה"ב
8	3. טבלה מסכמת
9	מקורות

הטיפול בזנות

מסמך זה, שנכתב לבקשת חה"כ רשף חן, עוסק בסוגיית ההתייחסות לזנות במדינות שונות בעולם – הטלת איסור על עצם התופעה, התרתה או התרת העיסוק בה בסייגים שונים הקבועים בחוק. בכתבת המסמך הודגשה שאלת קבלת לקוחות בבית הזונה, במובחן מקבלת לקוחות במקומות המיועדים לכך באופן כזה או אחר (בתי-בושת, חדרים שכורים בבתי-מלון או בבתי מגורים וכיוצא בזה).

בחלקו הראשון של המסמך נמנים שלושה דפוסים עיקריים של התמודדות מדינתית עם הזנות: קרימינליזציה, מיסוד ולגיטימציה. בחלקו השני של המסמך נסקרת ההתייחסות החוק במדינות שונות אל סוגיית הזנות. ברוב המדינות שנסקרו הזנות היא חוקית, ועם זאת ברובן קיימות הגבלות שונות לשם הסדרתה.

1. דפוסי מדיניות: ההתייחסות הממסדית לזנות

נהוג להתייחס לשלושה דפוסי התמודדות עיקריים עם תופעת הזנות במדינות שונות בעולם:¹

1.1. השיטה האוסרנית (קרימינליזציה)

איסור **מוחלט** של זנות ושל כל המעשים הנלווים אליה או הכרוכים בה ואכיפה בלתי מתפשרת של החוק הפלילי. על-פי גישה זו אין לדרוש תמורה בעבור שירותי מין, והזנות עצמן עוברות עבירה פלילית. במקומות שבהם שיטה זו נוהגת, ככל שאשה תלויה יותר בזנות לקיומה, כך היא תתקשה יותר לדווח על פגיעה, על ניצול או על מעשי אלימות על רקע זה, מחשש שתועמד לדין.² **מצדדי הקרימינליזציה** של הזנות גורסים כי אין נשים הבוחרות לעסוק בזנות מרצון, וכי לגליזציה של הזנות משמעה עידוד ממסדי לתופעה ומתן לגיטימציה להרחבתה. טענה אחרת בזכות הקרימינליזציה של הזנות היא חוסר המוסריות שבמכירת שירותי מין.³

מבקרי השיטה האוסרנית טוענים כי היא מקשה באיתור קורבנות הזנות ובחילוץ ממצבן, שכן במקומות שבהם היא נהוגה תעשיית המין מתנהלת בחשאי רבה יותר.⁴ אחת העמדות הפמיניסטיות מפרשת את הזנות כביטוי נוסף של ניצול נשים, שכן גם מי שלכאורה בוחרת לעסוק בזנות סובלת על-פי רוב ממאפיינים הנלווים לעיסוק, כמו אלימות, ניצול מיני ועוד. גישה פמיניסטית קיצונית יותר מציגה את הזנות כביטוי של הנצחת נחיתות האשה בהקשר של השפלה ואלימות.⁵

¹ ראה למשל: הקליניקה למאבק בסחר בנשים, האוניברסיטה העברית, ומוקד סיוע לעובדים זרים, הפללת הלקוח? בסיס לדיון פתוח, מסמך שהוגש לוועדת החקירה הפרלמנטרית בעניין הסחר בנשים, 17 במרס 2004, וגם: מרכז מחקר ומידע, הכנסת, מיסוד הזנות בישראל, טיוטת מסמך רקע לדיון הוועדה לקידום מעמד האשה, כתבה רחל וורצברגר, דצמבר 2000.

² מתוך: מרכז מחקר ומידע, הכנסת, מיסוד הזנות בישראל, טיוטת מסמך רקע לדיון הוועדה לקידום מעמד האשה, כתבה רחל וורצברגר, דצמבר 2000.

³ West Group, West's Encyclopedia of American Law, 1997, Volume 8.

⁴ מתוך: מרכז מחקר ומידע, הכנסת, מיסוד הזנות בישראל, טיוטת מסמך רקע לדיון הוועדה לקידום מעמד האשה, כתבה רחל וורצברגר, דצמבר 2000.

⁵ West Group, West's Encyclopedia of American Law, 1997, Volume 8.

1.2. השיטה הרגולטורית (מיסוד)

התרת זנות והגבלתה, מתוך תפיסתה כרע הכרחי שיש לשלוט בו עד כמה שאפשר. המסר העולה מגישה זו הוא שזנות היא עיסוק **מקובל** חברתית. על-פי גישה זו הזנות מתנהלת, על-פי כללים הקבועים בחוק, בפקוח המדינה. המדינה מנפיקה רשיונות לעיסוק בצורות הזנות שהותרו, מפקחת על הזנות וגובה מסים. אחת השיטות למיסוד הזנות היא **הקמת בתי-בושת המנוהלים או הממומנים בידי הממשל**. במדינת **נוואדה שבארה"ב** מותרת הפעלת בתי-בושת באזורים מסוימים.⁶ בתי-הבושת מופעלים ומנוהלים על-פי רשיונות ממשלתיים, והנשים העובדות בהם נרשמות כזונות אצל השריף. לכאורה יש בשיטה זו דאגה לרווחת הזונות (הן מורחקות מהרחוב וניתנת להן גישה לשירותי בריאות, רווחה וחינוך), אולם הוכח כי היא כדאית בעיקר ללקוחות ולבעלי הבתים. אחת הבעיות הנובעות משיטה זו היא שיש בסוג זה של לגליזציה, ובהקמת בתי-בושת המנוהלים בידי הממשל, כדי לעודד את העיסוק בזנות. נוסף על כך נטען כי בשיטה זו, שבה המדינה מתירה את העיסוק בזנות בבתי-בושת מחד גיסא, ומאידך גיסא היא רודפת אחר הזונות העובדות ברחוב, מועבר מסר סותר בכל הקשור להתייחסות המדינה לזנות. מבקרי הגישה טוענים גם שהיא פוגעת בזכויות הנשים העוסקות בזנות.⁷

אפשרות נוספת של מיסוד הזנות היא **יצירת אזורים מוגדרים לעיסוק בה**, הרחק מסביבות מגורים, כמו רובע "החלונות האדומים" באמסטרדם. שיטה זו מבוססת על ההנחה כי עם יצירת "מרחב מקובל" שבו תוכל הזנות להתקיים, תתפנה המשטרה לטיפול בעבירות חמורות יותר, ותפקידה בהקשר של זנות יתמקד בהגנה על הזונות מפני לקוחות מסוכנים ולא בעצירת הזונות על שוטטות ושידול. ואולם עדויות מהעולם מראות כי "אזורי הסובלנות" (zones of tolerance) יש חסרונות רבים. הזנות מורחקת לסביבות חלשות מבחינה סוציו-אקונומית, ומחיר שירותי המין יורד עם המעבר ל"שוק מין חופשי". זאת ועוד, במקום ש"אזורי הסובלנות" ישמשו אזור מוגן מאלימות בעבור הזונות, הם משופעים באלימות כלפיהן, ומשמשים גורם משיכה למגוון רחב של פעילויות לא חוקיות אשר גולשות לאזורים סמוכים לאזורי הזנות. מסיבות אלה גם שיעור ניכר מהזונות מסרבות לעבוד ב"אזורי הסובלנות".⁸

1.3. אי-הפללה מוחלטת (דה-קרימינליזציה)

מחיקת תיוג הנשים העוסקות בזנות וביטול כל חוק המפליל מי מהמעורבים בה או המחייב פיקוח עליה. דה-קרימינליזציה, או לגליזציה, משמעה שהזנות אינה אסורה בחוק. לשיטה זו נלווה ויסות של הזנות במדינה – ובכלל זה גביית מסים שיכולים לשמש במאבק בפשע, בזנות הרחוב ובמחלות מין. המצדדים בדה-קרימינליזציה של הזנות תומכים בחיפוש דרכים למנוע את הענשת הנשים העוסקות בזנות. לטענתם, עם הסרת איסור הזנות יוסרו הסטיגמות הכרוכות בה, והמשטרה תהיה משוחררת מהניסיון למנוע תופעה שהיא בלתי נמנעת. תומכי השיטה מעירים עוד כי הפיכת הזנות לחוקית תשחרר את הזונות מתלות בסרסורים ומניצול.⁹

⁶ West Group, *West's Encyclopedia of American Law*, 1997, Volume 8.

⁷ מתוך: מרכז מחקר ומידע, הכנסת, מיסוד הזנות בישראל, טיוטת מסמך רקע לדיון הוועדה לקידום מעמד האשה, כתבה רחל וורצברגר, דצמבר 2000.

⁸ שם.

⁹ West Group, *West's Encyclopedia of American Law*, 1997, Volume 8.

יש הגורסים כי דה-קרימינליזציה של הזנות מגבירה את הסיכון לניצול הזנות, מאחר שחוקיות העיסוק הופכת את שירותי המין לסחורה שאפשר להתמקח עליה ולהזיל את מחירה. **אין מדינה ששיטה זו בצורתה המוחלטת נהוגה בה כיום.**¹⁰ רוב המדינות שהזנות בהן אינה אסורה על-פי חוק מגבילות את הזנות ומפעילות שיטות שונות של מיסוד הזנות וויסותה, בניסיון לשלוט בתופעה באמצעות החוק הפלילי ורשויות אכיפת החוק.¹¹

2. מדינות בעולם – סקירה משווה

המדינות הנסקרות להלן מופיעות על-פי התאמתן לשיטות שנסקרו לעיל – מהקרובות ביותר לגישת התרת הזנות ועד למחמירות ביותר בהגבלתה.

2.1 קנדה

בקנדה הזנות היא חוקית, אך חלות עליה הגבלות בחוק. העונש החמור ביותר בהקשר של זנות הוא על עבירת סרסרות (כאשר מדובר בסרסרות של קטינים – עד 14 שנות מאסר). נוסף על כך אסורה החזקת בית-בושת או השתתפות כלשהי בפעילות בית-בושת, ובכלל זה שימוש בשירותיו (Criminal Code, section 210, 1985).¹² אסורים גם שידול לזנות וביקוש שירותי זנות במקום ציבורי.¹³ **על-פי החוק בקנדה, זונות המקבלות לקוחות בבית פרטי עוברות עבירה של הפעלת בית-בושת.**¹⁴

2.2 דנמרק

מכירת שירותי מין וקנייתם היא חוקית בדנמרק (למעט במקרה של קטינים מתחת לגיל 18) מאז יולי 1999. הזנות כמקור מחיה בלעדי היתה בעבר מוחץ לחוק (והותרה רק כמקור הכנסה נוסף), אולם בשנת

¹⁰ West Group, **West's Encyclopedia of American Law**, 1997, Volume 8.

¹¹ מתוך אתר האינטרנט <http://www.bayswan.org/defining.html>, המספק מידע על זכויות עובדי תעשיית המין ועל נושאים קשורים. תאריך כניסה: 13 ביולי 2004.

¹² Laura Barnett, Research Branch, Law and : בתוך: R. v. Worthington (1972), 10 C.C.C. (2d) 311 (Ont CA) Government Division, Library of Parliament, Prostitution in Canada: International Obligations, Federal Law, and Provincial and Municipal Jurisdiction parliamentary, Canada, January 2004, p. 7.

¹³ Laura Barnett, Research Branch, Law and Government Division, Library of Parliament, Prostitution in Canada: International Obligations, Federal Law, and Provincial and Municipal Jurisdiction parliamentary, Canada, January 2004.

¹⁴ ראה למשל R. v. Tremblay, 1993 2 S.C.R. 932, באתר מידע משפטי בקנדה (Can LII – Canadian Legal Information Institute), <http://www.canlii.org/ca/cas/scc/1993/1993scc82.html>, תאריך כניסה: 19 ביולי 2004.

1998 שונה החוק, וכיום הזנות מוכרת כעבודה עצמאית, הסרסרות אסורה וההתייחסות החברתית היא מקלה (פרסום שירותי מין הוא דבר מקובל).¹⁵ התרת הזנות נועדה לאפשר לזונות לעבוד במסגרת החוק, ולהפלייל גורמים אחרים, שמפיקים רווחים מעבודתן. עם הגדרת הזנות כעבודה חוקית הוטל מס על הרווחים ממנה, ועמו איום בהעמדה לדין במקרה של העלמת מס. עם זאת, הזנות אינה נחשבת עיסוק חוקי בכל הקשור לקבלת שירותי בריאות והטבות סוציאליות הנהוגות בשוק העבודה (כך, לדוגמה, זונה אינה זכאית לדמי אבטלה או לימי מחלה).

בחוק העונשין של דנמרק (Criminal Code, section 223a) נמנים האיסורים האלה בהקשר של זנות (sexual offences): קבלת כסף מעבודת זנות של אדם אחר, כפיית זנות על אחר או עידוד לזנות, התערבות במטרה להניא אדם מכוונתו לחדול מעיסוק בזנות, שכירת מקום למטרות זנות ותשלום בעבור קבלת שירותי מין מקטינים.¹⁶

2.3. הולנד¹⁷

בעבר היתה נהוגה בהולנד קרימינליזציה של כל העוסקים בתעשיית הזנות. עם השנים חל פיחות באכיפת החוק ונוצר צורך להתאים את החקיקה לנוהג שהלך והשתרש: קבלת הזנות כחלק מן המציאות והשלמה עם קיומם של בתי-בושת ו"אזורי-סובלנות" (בתי-עסק ממין זה נתונים לביקורות מטעם משרדי הממשלה, למשל בסוגיות של אכיפת חוקי עבודה ובריאות).¹⁸ בקיץ 2000 נתקבל בהולנד חוק שמחד גיסא מתיר זנות **מרצון** (כלומר, דה-קרימינליזציה של הזנות) ואינו מפליל את העוסקים בה, ומאידך גיסא מחמיר את הענישה על עבירות של זנות **כפויה** (ארגון שירותי מין בכוח, באלימות, בכפייה, במרמה וכדומה). חוק זה מתיר קיומם של בתי-בושת כל עוד אין בהתנהלותם משום הפרעה לסדר הציבורי, וזנות נחשבת בו עבודה במובן המשפטי של המלה: העוסקים בה משלמים מסים, מאוגדים באיגודי עובדים,¹⁹ בעלי זכויות סוציאליות, חוקיות ותעסוקתיות מלאות – כאלה שניתנות לעובדים בתחומים אחרים, ורשאים לתבוע בגין ניצול לרעה (abuse). עם זאת, תוצאה אפשרית של החוק היא היווצרות שוק דואלי בתחום המין המסחרי: עובדים חוקיים, ולעומתם עובדים שאינם חוקיים, ומצב שבו העובדים שאינם חוקיים הם חלשים – כמו מהגרים שאינם חוקיים, קטינים, או המשתמשים בסמים שאינם חוקיים – משום שאינם יכולים להיחשב עובדים רגילים ולפיכך אינם יכולים ליהנות מן הזכויות או להיעזר ברשויות החוק במקרה הצורך, וצפוי כי ניצולם יחמיר. עובדים אלה יוצאים, לעתים, את גבולות המדינה.

¹⁵ מתוך אתר האינטרנט של הפרלמנט האירופי,

http://www.europarl.eu.int/hearings/20040119/femm/document1_en.pdf, תאריך כניסה: 7 ביולי 2004.

¹⁶ מתוך: אתר האינטרנט של מרכז ההגירה האירופי בברלין,

http://www.emz-berlin.de/projekte_e/pj37_1pdf/Denmark.pdf, תאריך כניסה: 7 ביולי 2004, ומתוך: Danish Research Center for Prevention of Prostitution by Flemming H. Pedersen og Marie Bang Nielsen, משרד הרווחה של דנמרק, <http://www.pro-centret.dk/Udgivelser/Forespoergsel-UngarskeAmbassade.doc>, תאריך כניסה: 7 ביולי 2004.

¹⁷ Judith Kilvington, Sophie Day and Helen Ward, "Prostitution policy in Europe: a time of change?", *Feminist Review* No. 67, Spring 2001, pp. 78–93.

¹⁸ Arabella Thorp, Home Affairs Section, House of Commons Library, Parliament of Britain, *Prostitution*, June 2004.

¹⁹ ש.ם.

2.4. צרפת

חוק שנתקבל בצרפת ב-12 בפברואר 2003 (Le Project de loi pour la sécurité intérieure) מחמיר עם הסוחרים בבני-אדם ועם העוסקים בסרסרות. מטרתו העיקרית של חוק זה היא להגן על קורבנות הזנות והסחר בבני-אדם, והרקע לחקיקתו היה פתיחת הגבולות בין מדינות אירופה, שהובילה להתרחבות פעילותן של כנופיות העוסקות בסחר בבני-אדם, בין השאר למטרות מין מסחרי. החוק מייחס חשיבות עליונה למלחמה בתופעה זו.

העוסקים בזנות נתפסים בחוק כקורבנות, ומעצר של זנות לפיו נעשה למטרת גביית עדות כדי להפיל סרסורים ומי שעוסקים בסחר בבני-אדם. החוק מסדיר הגנה על קורבנות הזנות (דאגה למגורים, הסדרת חובות כספיים מן העבר וטיפול של גורמי הרווחה כגון מרכזי סיוע לקורבנות זנות) ומאפשר הענקת תושבות ארעית למי שאינם תושבי צרפת אך הועסקו בה בתעשיית המין והשבתם לארצות מוצאם בתיאום עם הממשלה בארץ המוצא.²⁰ ההתייחסות בצרפת אל תופעת הזנות עצמה היא סובלנית, כל עוד היא אינה כרוכה בהפרעה לסדר הציבורי. לקוחות מופללים רק אם הם מקבלים שירותי מין מילדים מתחת לגיל 18 או מ"בעלי חולשה" כגון בני-אדם עם מוגבלות.²¹

2.5. בלגיה²²

מאז 1995 מותרת בבלגיה שכירת מקום לצורכי זנות, אם מעיסוק זה אינם גבוהים באופן בלתי סביר. הזנות מותרת כל עוד אינה כרוכה בהפרעה לסדר הציבורי, ואילו הסרסרות אסורה.

2.6. אוסטריה²³

הזנות באוסטריה היא חוקית, אך הסרסרות אסורה.

2.7. ניו-זילנד²⁴

בשנת 2003 נתקבל בניו-זילנד חוק (Prostitution Reform Act 2003) המתיר זנות (סעיף 7). כוונת החוק²⁵ היא דה-קרימינליזציה של הזנות בלי לתמוך בה מוסרית, ויצירת מסגרת חוקית לעיסוק בה, המגינה על זכויות העוסקים בזנות ומונעת השתלבות קטינים מתחת לגיל 18 או שילובם בתעשיית המין. החוק מחייב, בין השאר, התחשבות של הרשות המקומית בתושבי האזורים שזנות מתקיימת בהם

²⁰ מתוך אתר האינטרנט של הפרלמנט בצרפת, <http://www.assemblee-nationale.fr>, תאריך כניסה: 23 ביוני 2004.

²¹ מתוך אתר האינטרנט של הפרלמנט האירופי, http://www.europarl.eu.int/hearings/20040119/femm/document1_en.pdf, תאריך כניסה: 7 ביולי 2004.

²² ש.ס.

²³ ש.ס.

²⁴ מתוך אתר החקיקה הרשמי של ניו-זילנד, <http://www.legislation.govt.nz/>, תאריך כניסה: 23 ביוני 2004.

²⁵ המוצהרת בחלקו הראשון של החוק, בסעיף 3.

ואוסר סרסרות והגירה לניו-זילנד לשם מכירת שירותי מין מסחרי. על-פי החוק יש לכל אדם זכות לסרב לספק שירותי מין מסחרי, והפעלת בית-בושת מצריכה הוצאת תעודת עסק.²⁶

2.8. בריטניה²⁷

רכישת יחסי מין בכסף היא פעילות חוקית בבריטניה. עם זאת, בחוק מוגדרות עבירות פליליות הקשורות בזנות, ובהן שידול לזנות, הפעלת זנות למטרות רווח, החזקת בית-בושת, סחר בבני-אדם (בתוך בריטניה ומחוץ לה) למטרות ניצול מיני, פיתוי לקוחות ברחוב או במקום ציבורי, "ציד" זנות ברחוב (kerb crawling), פרסום חומרים הקשורים בזנות בתאי טלפון ציבוריים ועוד. עבירות בהקשר זה, שמעורבים בהן ילדים, גוררות ענישה חריפה יותר. למשל, על הרוכש שירותי מין מילד שגילו מתחת ל-13 החוק משית עונש עד מאסר עולם (Sexual Offences Act 2003). בשנת 1982 (Criminal Justice Act) בוטל עונש המאסר בגין שידול ובגין "ציד" זנות (Criminal Justice Act).

2.9. פינלנד²⁸

החוק בפינלנד אינו אוסר מכירת שירותי מין או רכישתם, למעט אלה:

1. על-פי חוק העונשין (Penal Code, Chapter 20, Section 8), רכישת שירותי מין מקטין (או כוונה לעשות כן) היא עבירה שהעונש עליה הוא קנס או מאסר עד שישה חודשים.²⁹
2. סרסרות (או כוונת סרסרות) היא עבירה שהעונש עליה הוא קנס או מאסר עד שלוש שנים.
3. מכירת שירותי מין או רכישתם במקום ציבורי היא עבירה שהעונש עליה הוא קנס.

כיום עומדת על הפרק הצעת חוק לתיקון חוק העונשין כך שייאסרו סחר בבני-אדם וצורות חמורות של סרסרות, הפצת פורנוגרפיה של ילדים, ארגון הגירה בלתי חוקית ושיווק שירותי מין. כמו כן תיעשה קרימינליזציה של שיווק שירותי מין, וקיימת כוונה להגיש בשנת 2005 הצעת חוק ממשלתית שעניינה איסור רכישת שירותי מין.

2.10. שבדיה³⁰

²⁶ סעיפים 15, 16, 17, 19, 20, 23 ו-34 בחוק.

²⁷ Arabella Thorp, Home Affairs Section, House of Commons Library, Parliament of Britain, Prostitution, June 2004.

²⁸ שירות המחקר הפנימי של הפרלמנט של פינלנד, מכתב בדואר אלקטרוני, 14 ביוני 2004.

²⁹ איסור דומה קיים גם בחוק העונשין בישראל, סעיף 203ג.

³⁰ Maria Bergström, Research Service, Swedish Parliament, Sex Industry and Prostitution, June 21st 2004 ; Ingmarie Froman, Swedish Institute, Sweden's fight against trafficking in women, May 14th 2003.

בחדש ינואר 1999 נחקק בשבדיה חוק המפליל את הלקוחות ואינו מפליל את הזנות עצמן (Act Prohibiting the Purchase of Sexual Services). נוסף על חוק זה קיים בשבדיה חוק נגד סחר בבני-אדם, המאפשר לרשויות בשבדיה להיאבק נגד המנגנון הסובב את תעשיית המין. העונש הקל ביותר על-פי חוק זה הוא שנתיים מאסר.³¹

2.11. מקדוניה וקוסובו

במקדוניה ובקוסובו מופללים הלקוחות של קורבנות סחר בנשים.

2.12. ארה"ב

החוק הפלילי ברוב מדינות ארה"ב מגדיר את כל המשתתפים במעשה הזנות כעוברים על החוק, אך בפועל מופללות בעיקר נשים העוסקות בזנות.³² מסקירת החוק ברוב מדינות ארה"ב עולה כי אין חוק האוסר ספציפית קבלת לקוחות בבית פרטי,³³ וכי על-פי רוב האכיפה מתמקדת בזנות הרחוב, שבדרך כלל עוסקות בה נשים ממעמד כלכלי-חברתי נמוך יותר.³⁴ קיימים סעיפי חוק המגדירים מעשי זנות, שידול לזנות, ארגון זנות והפעלת בתי-בושת כעבירות פליליות. במדינת **נוואדה** הזנות אינה אסורה, אך מוטל עליה פיקוח קפדני.³⁵

בקנטקי אין להרשיע גבר בזנות ואין ענישה על סרסרות (ונוסף על כך, זונות מחויבות על-פי חוק בבדיקת איידס). בקולורדו זנות נחשבת עבירה חמורה יותר מסרסרות. באילינוי החוק מאז 1994 מתייחס באותה דרגת חומרה לסרסרות ולזנות.³⁶ בשנות ה-80 וה-90 של המאה ה-20, כחלק מהמלחמה בתופעת הזנות, חוקקו שלטונות מקומיים שונים בארה"ב חוקים גם נגד לקוחות תעשיית המין.³⁷

³¹ Ingmarie Froman, Act Prohibiting Human Trafficking for the Purpose of Sexual Exploitation, מתוך: Swedish Institute, *Sweden's fight against trafficking in women*, May 14th 2003.

³² מתוך: הקליניקה למאבק בסחר בנשים, האוניברסיטה העברית, ומוקד סיוע לעובדים זרים, הפללת הלקוח? בסיס לדיון פתוח, מסמך שהוגש לוועדת החקירה הפרלמנטרית בעניין הסחר בנשים, 17 במרס 2004, וגם: מרכז מחקר ומידע, הכנסת, מיסוד הזנות בישראל, טיוטת מסמך רקע לדיון הוועדה לקידום מעמד האשה, כתבה רחל וורצברגר, דצמבר 2000.

³³ בדיקה שערך מר ראלף אמלן ממחלקת מאגרי מידע במרכז אמריקה, שגרירות ארה"ב בירושלים, 22 ביוני 2004.

³⁴ West Group, *West's Encyclopedia of American Law*, 1997, Volume 8.

³⁵ ש.ס.

³⁶ Julie Lefler, "Shining the Spotlight on Johns: Moving Toward Equal Treatment of Male Customers and Female Prostitutes", In: *Hasting Women's Law Journal*, Winter 1999.

³⁷ West Group, *West's Encyclopedia of American Law*, 1997, Volume 8.

3. סיכום המידע בחתך מדינות

המדינה	לקוחות	זונות	סרסרות / סחר
אוסטרליה	חוקי (בהגבלות)	-	-
ארה"ב (יש הבדלים בין המדינות)	בלתי חוקי	חוקי (למעט נואדה)	בלתי חוקי
בריטניה	חוקי (למעט לקוחות של קטינים)	חוקי (למעט זנות- רחוב)	בלתי חוקי
דנמרק	חוקי (למעט לקוחות של קטינים)	חוקי	בלתי חוקי
הולנד	חוקי	חוקי	בלתי חוקי
מקדוניה וקוסובו	חוקי (למעט לקוחות סחר בנשים)	-	-
ניו-זילנד	חוקי	חוקי	בלתי חוקי
פינלנד	חוקי (למעט זנות קטינים או זנות בפומבי)	חוקי	בלתי חוקי
צרפת	חוקי (למעט זנות קטינים / בעלי חולשה או הפרעה לסדר הציבורי)	חוקי (למעט זנות- החמרה מיוחדת מ-2003)	בלתי חוקי
קנדה	חוקי (למעט בפומבי)	חוקי	בלתי חוקי
רוסיה	חוקי (למעט לקוחות של קטינים)	בלתי חוקי	בלתי חוקי
שבדיה	בלתי חוקי	חוקי	בלתי חוקי

מקורות

חקיקה

- "A Summary of the prostitution regulations in the EU member states", באתר האינטרנט של הפרלמנט האירופי, http://www.europarl.eu.int/hearings/20040119/femm/document1_en.pdf, תאריך כניסה: 7 ביולי 2004.
- חוק העונשין, תשל"ז-1977, סעיף 203ג.

מאמרים

- הקליניקה למאבק בסחר בנשים, האוניברסיטה העברית, ומוקד סיוע לעובדים זרים, הפלת הלכות? בסיס לדיון פתוח, מסמך שהוגש לוועדת החקירה הפרלמנטרית בעניין הסחר בנשים, 17 במרס 2004.
- מרכז מחקר ומידע, הכנסת, מיסוד הזנות בישראל, טיוטת מסמך רקע לדיון הוועדה לקידום מעמד האשה, כתבה רחל וורצברגר, דצמבר 2000.
- Bergström Maria, Research Service, Swedish Parliament, Sex Industry and Prostitution, June 21st 2004
- Froman Ingmarie, Swedish Institute, Sweden's Fight against Trafficking in Women, May 14th 2003
- Judith Kilvington, Sophie Day and Helen Ward, Prostitution policy in Europe: a time of change?, **Feminist Review** No. 67 Spring 2001, pp. 78-93.
- Lefler Julie, "Shining the Spotlight on Johns: Moving Toward Equal Treatment of Male Customers and Female Prostitutes", in: **Hasting Women's Law Journal**, Winter 1999
- Thorp Arabella, Home Affairs Section, House of Commons Library, Parliament of Britain, Prostitution, June 2004
- West Group, **West's Encyclopedia of American Law**, 1997, Volume 8, pp. 207–209

מכתבים (בדואר אלקטרוני)

- אמלן ראלף, מאגרי מידע, מרכז אמריקה, שגרירות ארה"ב בירושלים, יוני 2004.
- ברגסטרום מריה, שירותי מחקר, הפרלמנט של שבדיה, 21 ביוני 2004.

- הפרלמנט של צרפת, 7 ביוני 2004.
- ספריית הפרלמנט הבריטי, 17 ביוני 2004.
- רוסו קריסטינה, שירותי מידע, ספריית הפרלמנט של קנדה, 14 ביוני 2004.
- רשברוק פליסיטי, חוקרת בספריית הפרלמנט של ניו-זילנד, 9 ביוני 2004.
- שירות המחקר הפנימי של הפרלמנט של פינלנד, 14 ביוני 2004.

אתרי אינטרנט

- אתר החקיקה הרשמי של ניו-זילנד, <http://www.legislation.govt.nz/>, תאריך כניסה : 23 ביוני 2004.
- אתר המספק מידע על זכויות עובדי תעשיית המין ועל נושאים קשורים, <http://www.bayswan.org/defining.html>, תאריך כניסה : 13 ביולי 2004.
- אתר מידע משפטי בקנדה (Can LII – Canadian Legal Information Institute), <http://www.canlii.org/ca/cas/scc/1993/1993scc82.html>, תאריך כניסה : 19 ביולי 2004.
- אתר מרכז ההגירה האירופי בברלין, http://www.emz-berlin.de/projekte_e/pj37_1pdf/Denmark.pdf, תאריך כניסה : 7 ביולי 2004.
- אתר משרד הרווחה של דנמרק, <http://www.pro-centret.dk/Udgivelser/Forespoergsel-UngarskeAmbassade.doc>, תאריך כניסה : 7 ביולי 2004.